

Обраћање Супервизора за Брчко Хенру Л. Цларке-а на поводом отворања нове зграде суда у Брчком

26. Јуна 2002.

Добродошли, и захваљујем се што сте дошли на догађај који ће можда бити најважније дешавање у Брчком ове године. Нарочито бих хтио да поздравим:

цијењене амбасадоре и представнике дипломатских мисија и међународних организација, нарочито амбасадора Маттхиаса Сонна, који је дошао не само у своје име него је истовремено ту у име високог представника,

цијењеног господина Робертса Овена и професора Витомира Поповића, чланове Арбитражног трибунала за Брчко, и многе друге судије и тужиоце из цијеле Босне и Херцеговине, укључујући и правосуђе Брчког,

проту Максимовића, имама Гобељића, и друге представнике вјерских заједница,

генерал-мајора Меиера, бригадног генерала Гарднера, и остале чланове СФОР-а,

градоначелника Кисића, предсједника Скупштине Дистрикта, господина Ђапу, представнике Вијећа министара, представнике Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, и чланове Владе Брчко Дистрикта,

Велика нам је част што сте сви овдје.

Такође ми је част захвалити свима онима који су дали свој

допринос овом величанственом пројекту, почевши од некадашњег државног секретара, госпође Албригхт, и Владе САД-а, који су допринијели највећи дио средстава, и Европској унији, за њен допринос у виду опреме. Грађевинска фирма “Уна”, коју данас овдје представља генерални директор Чибић, је обавила одличан посао у реализацији овог уговора. Мицхаел Стewart и УСАИД су обезбиједили надгледање изградње, заједно са Зором Ковачевић и њеним тимом у ОХР Брчко, амбасадор Руецкер и ОХР Сарајево су обезбиједили административну подршку. Одјељење за јавни регистар Брчко Дистрикта нам је пружило ефикасну помоћ. Моји претходници, Билл Фарранд и Гару Маттхewс, су такође пружали велику подршку овом пројекту. Ускоро ћете видјети колико успјешно је овај тим обавио свој посао. Дјело говори само за себе.

Данас је ова зграда празна, али у данима који слиједе у њој ће бити најсавременије, најнезависније, и, рекао бих, најефикасније локално правосуђе и тужиоци у региону, а не само у Босни и Херцеговини. То је процјена многих судија, тужилаца и других правних стручњака који су били у Брчком и радили са нашим судством. Желим одати признање онима који су омогућили да се ово оствари, почевши са Арбитражним трибуналом за Брчко и главним ауторима његових одлука, Робертсу Овену, и мојим претходницима супервизорима. Одлуком је створена Комисија за ревизију закона за Брчко, која је обавила огроман посао проласка кроз правну реформу, и мукотрпно радила на успостави, давању подршке, а била је и ментор ове јединствене институције коју је предводио предсједавајући Мицхаел Карнавас. Међународна правосудна комисија (ИЈЦ), коју у Брчком предводи ЈоAnne Рицхардсон, и директор ИЈЦ-а, Ракел Сурлиен, су ту мисију наставили. Желим се поново захвалити Влади САД-а што је обезбиједила средства за ове савјетнике, УСАИД-у за обуку и подршку од стране Америчке адвокатске коморе, Влади Њемачке за омогућавање посјета њемачких правника, као и Влади Грчке за финансирање додатне подршке преко Центра за европско јавно право. Ипак, ништа, ништа се не би десило да није било преданости брчанских судија, тужилаца и правника за правну

помоћ, који ће данас и сутра показивати шта владавина права може да постане у Босни и Херцеговини.

Желио бих да поменем неколико коментара за оне, нарочито амбасадоре, који су овдје по први пут, и који можда напусте Брчко ускоро након пријема. Желим да појасним неколико митова који се могу чути ван Брчког а за које сам сигуран да сте и ви чули.

Мит број један: Брчко је експеримент. Ово имплицира да можда неће функционисати, и може се покушати овдје поново на различите начине. Ја то не видим на тај начин. Брчко реформише све аспекте својих јавних институција, од самог коријена. И ми то чинимо само једном. Покушавамо бити опрезни онолико колико су били опрезни људи који су градили ову грађевину. Нове институције функционишу. Оне дају Брчком темељ за напредну економију и квалитетне власти, а увјерен сам да се грађани Брчког неће тога лако одрећи.

Мит два, од четири: Брчко је “ван контроле”, игнорише потребе Европе, или се супротставља “јединственом економском простору”. Све што моја канцеларија чини спада у мандат добијен Одлукама Трибунала, мада институције Брчко Дистрикта чине много више од тога. У стварању једног мулти-културалног дистрикта од дијелова два непријатељска ентитета, ми, тј. међународна заједница и вођство Брчког, смо морали потпуно реорганизовати власти и правосуђе. Овај посао није могао, и још увијек не може, чекати да реформа стигне у све дијелове Босне и Херцеговине одједном. Ми смо имали, и још увијек имамо, обавезу не само да превазиђемо ужас последњег рата, него, истовремено, да се у потпуности укључимо у историјску транзицију из социјалистичког система у демократске процесе и у тржишну економију. Да бисмо обавили свој посао преузели смо најбоље идеје гдје год смо их могли добити, укључујући и нове законе од других земаља у транзицији, као што је Словенија.

Истина је да не познајем никог у Брчком ко се супротставља јединственом економском простору – Брчко би могло само имати

користи од тога да буде дио стварног јединственог економског простора. Ми у Брчком не видимо другог начина осим интеграције у Европу. Брчко је некада био град у средишту Југославије а сада је постало град на граници Босне и Херцеговине. Хрватска је одмах ту преко моста, а Србија је удаљена само неколико километара. Ријека Сава, која је значајна водена саобраћајница ка Дунаву и остатку Европе, мора постати пловна, на само за потребе Брчког него и за превоз извоза из Босне. Ми имамо много тачака на нашем дневном реду, али такође имамо, највјероватније, најближу сарадњу између међународне заједнице и институција Босне и Херцеговине у поређењу са осталим дијеловима Босне и Херцеговине.

Темељ свега што радимо у Брчком, у свим сегментима друштва, остаје владавина права. Зграда суда која је пред вама је симбол тога. Надамо се да ће она бити трајни симбол како једна зграда која је служила толико војски, дуже од једног стољећа, сада може да служи демократском миру.